

Modifikuojama Lietuva
„Lietuva“
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata metinė: \$2.00
Priešpajūmė: \$1.00
Užsiuntimas: \$0.50
„Lietuva“ spaudina K. J. K. Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos spaudos inspekcijos leidimo Nr. 100.
Užsiuntimas „Lietuva“ reikia draugų ir pažįstamų pildyti. Pildantys pildys draugų adresus: **A. OLSZEWSKI**, 924 33rd St., Chicago, Ill. Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„Lietuva“
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to **A. OLSZEWSKI**, 924 33rd St., Chicago, Ill. Sub-Station No. 60.

Nr. 22

CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 31 Gegužio (May) 1901 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IX

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas jau apieido San Francisco ir jo sergancija pacia grįžta namon. Washington. Kelionę po Utah, Arizoną ir kitus kalnuotus slėnius ligonė išlaikė gerai. Sveikata prezidento pacios ant tiek pasitaisė, kad dabar jau pavojaus nėra, yra jau viltis, kad ji išgyis. Prezidentas ir jo ministeriai savo kelionę prie kiekvienos progos stengiasi aiškinti, kad visame jų darbe yra geriausi (žinoma, kiekvienas pats savo darbus laiko už geriausius). Apie Chinų reikalus prezidentas ir jo ministeriai aiškina, kad rando protestas prieš per daug didelį atlyginimą nuo Chinų, kokio reikalauja kiti krasztai, buvo teisingas, kadangi, girdi, teip daug pinigų Chinai ne gali surinkti, kad galėtų užmokėti tą, ko reikalauja Europos viešpatystės; atseis, girdi, imti nuo Chinų, viešpatybinę, žemės krasztus. Atmetimas Amerikos reikalavimų sumažinti atlyginimą matomai užgavo prezidentą ir jo ministerius, ypac kad jiems rodėsi, jog užtenka, ką Amerikai užmąnyti, o kiti krasztai tuojuos parems tokį užmąny. Iki šiol Amerikos randas net per daug savo užmąny padavė kitiems krasztams, dalį jų užmąny kiti priėmė. Tuom tarpu visi supranta, kad statant per daug užmąny, reikie tikie, kad ne visus kiti priims. Todėl ir atmetimas paskutinio Amerikos užmąny kaslink atlyginimo nuo Chinų ne galėjo randa pasiekti ne tiketai, nors prezidentas tvirtina, jog atmetimo visai ne laukė. Amerikos Chinuose turėjo labai mažai kariaunos, tai ir krasztų mažai turėjo, kitiems ant karės su koksiais atėjo daug daugiau aukau. Ne dyai todėl, jei-gu kiti ne sutinka su Ameri-ka reikaluose krasztų.

Kubos konstitucijos dirbėjai ne susitakė, net Amerikos nevaizalininkai ne užgę visų Amerikos reikalavimų, bet juos teip perkeitė, kad nuo mažais reikalaujanti naudos turėtų. Nieko iki šiol galutinai neuzgę. Nesina dar kaip ilgai tasy- nės ir komedija trauksis. Izsyk'buvo matyt, kad Amerikos randas ne mislyja nuo Kubos pasitraukti, veidmainiavo su kubieciais, garsino pažadėjimus vien ant nedaleidimo pasikėlimo, kol maizstai ant Filipinų ne suvaldyti. Suvaldžius Filipinų, pastatys didesnius reikalavimus ir kubieciais.

Ant Filipinų salų vėl kelis amerikonskus oficerius atsejo suarezuoti už darbus nepakeliamus garbė amerikonskus kariaunos. Izsy Amerikos siuncija dabar ant Filipinų 700 mokintojų. Klausymas tik ar tie mokintojai moka filipiniečių kalbą. Nemokanti kalbos amerikonski mokintojai ne daug naudos atgabs filipinieciais. Amerikonai griebei prikabinėjimo tvirociaus pasikeičių vadovų Čailės ir Murgas, kurie užėmė Aguinaldo vietą, kad jie pasiduotų amerikonomams. Tarybos vienok nuėjo ant niekų. Filipinieciai skundžiasi ir ant amerikonų paskirtų, su skrandu vietinių gaivalų, sudžių ir tuli įtekmingi filipiniečiai pranasauja antrą pasikėlimą, jei-gu amerikoni teip darys kaip dabar. Taigi dar vis nežinia, kada amerikoni galutinai suvaldys Filipinų salas.

Azija.

Kaip iz tikro stovi reikalai svetimų viešpatysčių Chinuose, tikrai ne galima žinoti. Amerika užmanė kitoms viešpatystėms sumažinti reikalaujamą atlyginimą, kad Chinams ne reiktų užtrakti skolas. Tą užmąny vienok kiti krasztai atmetė. Daugumas ambasadorių reikalauja tokios sumos, kokia senias buvo pagarsinta. Chinų komisoriai ant galo sutiko ant reikalaujamos sumos, tik nežino iz kur pinigų gaus. Vienaitiniai Chinų rando įplaukų saltiniai yra muitai ant svetimų tavorų. Pakelti muitus Chinų randas norėtų, bet ant to ne sutinka tie krasztai, kurie reikalauja atlyginimo; Amerika Chinams pritaria, kadangi jai gabenimas tavorų į Chinus mažiau kasztuoja, bet Europa ant to ne sutinka, kadangi iz tokio atlyginimo budo vien Amerika ir Japonija, o iz dalies ir Maskolija turėtų naudą, už tai kitoms viešpatystėms atseitų pačioms karės kasztus užmokėti. Maskolija iki šiol tikrų mierių ne parodo, iz savo ronuose padavė didžiausius kasztus, bet už tai Chinams aizkina, jog iz išsivadėtų pinigiskio atlyginimo, o viešpatybinę, pasiganėdintų tokioms Chinų provincijoms, kokios Maskolijai būtų reikalingiausios.

Vokiszi laikraszcziai garsina, jog karė Chinuose ir Vokietijai nusibodo. Ją užmanė ir palaikė iki šiol vien ciecurius, bet dabar buk ir ciecurius Wilhelmus mato, kad iz maizsties Chinuose ne daug pelns, kadangi mat yra per daug norinčių pasipelniti, su tais mat reikia ir Vokietijai pelnu dalytiesi. Ant galo izpuola teip, kad visiems per mažai patenka, o dar besidalinant lengvai labiau gali susipykti, ko visi saugojasi. Vokietijos laikraszcziai, o tamė ir esanti po rando įtekme, vėl garsina, buk Waldersee ir didesnė dalis vokiszkos kariaunos pasitrauks iz Chinų berzelio mėnesy. Pirmo rando laikraszcziai garsino, jog ne Waldersee, ne vokiszkas kariauna ne pasitrauks iz Chinų teip ilgai, kol ciecurius ir visas Chinų randas ne sugrįž į Pekiną.

Terp Vokietijos ir Amerikos ir iki šiol nebuvo didelės meilės; Amerikos laikraszcziai nuo seniai siundo Ameriką prieš Vokietiją. Randus iki šiol dar ne pasisekė supjudyti, bet už tai meilė tarp Vokietijos ir amerikonų seniai atszalo, mat laikraszcziai siundymai izdavė vairsius. Pekine amerikoniszi ambasados sargai szau- dę iz vokiszkus kareivius. Amerikonai tvirtina, buk vokiszkas oficerias pakėlė karą prieš amerikoniszką kareivį ir buk vokiszi kareiviai szau- dę iz amerikonų sargybą, amerikoniszkas kareivis, stovintis ant sargybos, ant szu- vito atsiliepė szuviu ir kulka pataikė vieną vokiszką kareivį. Toki atsitikimai, nors kiekvienas iz jų, skyrjum paimtas, ne turi didelės svarbos, bet kad ir pirma meilės tarp jų tautų ne buvo, tai pakelia vien dar labiaus savitarpinį nesikentimą. Iz ne-

Pietinė Afrika.

Angliszi laikraszcziai, ne žinia jau kelintą kartą, garsina, buk burams karė nusibodo ir jie galutinai nori pasiduoti anglionams ir užbaigti karę. Tas iz dalies tik gal but teisingu: karių juk nieks be reikalo, vien ant pasilinksiminio ne veda, noriai ją užbaigtų teip gerai burai, kaip ir anglionai, jei-gu iz tokio užbaigimo kraujo praliejimų turėtų kokią nors naudą. Karė yra tai eilės žmogudysčių, o žmogus ne ant to yra, kad be reikalo norėtų artymą užmūsti. Jei-gu anglionai burams suteiktų tą, už ką jie kariauna, žinoma, jie tuojuos karę pabaigtų. To vienok, ko reikia ant užbaigimo karės, taigi liuosybės burų respubliką, anglionai ne nori palikti nė šeszelio. Kol vienok burai neatgaus liuosybės ir kol bus galinti kariauti, tol visos kalbos angliszkų laikraszczų apie nusibodimą karės burams bus be pamato. Dabar angliszi laikraszcziai garsina, buk vyriausias ir Transvaaliaus burų, Je-nerolas Botha, nori pasiduoti ir buk tam priešinasi tik pakvaisęs DeWett. Botha buk užsiraszė DeWettą susivai- žiuoti ir nori jį prikalbėti ant pasidavimo, perstatyti jam visą padėjimą, parodyti, kad nėra ne mažiausios vilties ant izskovojimo liuosybės. Gal but, kad Botha užprasžė DeWettą, bet angliszi laikraszcziai ne gali juk žinoti, ant kokio pasikalbėjimo szitie vadovai nori susivaižiuoti. Jei-gu Botha iz tikro matytų burų padėjimą be jokios vilties, tai juk apie tai ne pasakotų angliszkų laikraszczų reporteriams. Todėl visos kalbos angliszkų laikraszczų izsreiskia ne tikrą dalykų stovį pietinėj Afrikoj, bet greiciau vien geismus paczių anglionų, kuriems karė iz tikro nusibodo ir jie ją norėtų pabaigti kokiū nors budo. Laikraszcziai, garsindami žinias apie norą burų pasiduoti, ramina vien angliszkus skaitytojus, kad jie ne rodytų per smarkiai ant savo rando. Paskutinės lordo Kitchenero atsiųstų į Londoną žinios ne mīni nieko apie norą burų pasiduoti. Angliszkas karės vedėjas pranesa vien apie smarkesnį burų subruzdėjimą.

Ispanija.

Laikė paskutinių rinkimų daugelyj vietų Ispanijoj buvo pakilę maizstai, ant kurių suvaldymo reikėjo szaukti kariauna. Susimūzime minčių su kariauna net kelios desimtyz žmonių likosi suzeistų. Didžiausi maizstai buvo Barcelionoj ir kituose katalioniszi miestuose. Tuli katalioniszi smarkiai užsi- puola ant rando. Net svetimuose krasztuose laukia pasitraukimo dabartinės ministerijos ir dar didesnių maizstų izspanijoj.

Per senatorių rinkimus izrinko 120 dabartinės ministerijos szalininkų ir 30 jos priešininkų. Tas vienok ne parodo, kad tauta būtų prilauki dabartinėmis ministeriams. Maizstai ir kraujo praliejimai buvę per rinkimus aizskiai rodo, kad randas stengėsi su prievarta pervartyti savo kandidatus; tas ir pagimdė maizstus.

Pagarsėjęs per paskutinę karę su Amerika izspaniszkas admiralas Cervera pranasauja pasidalinimą Ispanijos ir daug maizstų viešpatysčių ne prigulinczių viena nuo kitos. Žinoma, iz to ne būtų dar teip didelės bėdos, kadangi izsėmus trijų sziaurinės Ispanijos Baskų provincijų su 14 milijonais gyventojų, likusios dalys vien izspanijonų apgyventos. Tos dalys, nors dabar ir atsisakytų, pasidalinti, su laiku vėl susijungtų į kruvą, kadangi dabar visos vienos kilmės tautos, suprasdamos, kad tik kruvoj į galybę, jungiasi iz tokias kruvas. Bet iz apsilpnutos per pasidalinimą Ispanijos be abejonės pasinaudotų kaimynai ir stengtųsi užgriebti po savo globa silpnas viespatys- tes. Ir dabar antai gyventojai turtingiausios Ispanijos dalies, Katalionijos, labiaus pritaria kaimyniszkai Prancu- zijai negu savo randui. Atsikyrus szitai provincijai, ji greitai atsirastų po Prancu- zijos įtekme.

Maskolija.

Galingas neva caras ir iz vienvaldytė remiasis vienok ant molinių kojų, menki priezastis molines kojas gal strupinti ir visas valdžiz despotizmas griūtų. Pasku- tiniai studentų maizstai, už ką netikėtai, baisiai izsgaz- dino caro sznipukus, kuriems, rodėsi, kad jie pirm laike, viską žino ir per tai galė kiekvieną pasiprieszinimą suvaldyti. Tuom tarpu izsi- rodo, kad ką jie laikė už menką daiktą, ką tikėjosi galdinimu ir bausmėmis suvaldyti, pasirodė svirbesniu, ant numalszinimo maizstų ir kazokų kancenziai pasirodė ne užtenkančiu vaistū. Maizstai traukiasi jau gana ilgai.

Tikras pavojus caro despotiz- mui pasirodė tik tasyk, kada prie studentų prisidėjo dar- bininkai. Nežiurint ant vi- sų besistengimų valdžiz, jos ne įstengia suvaldyti darbi- ninkų maizstų. Studentai sziuom kartu, nors vis dar valdžizoms ne pasiduoda, bet jau naujų maizstų ne kelia, policija saugojasi juos erzinti. Už tai studentų vietą užėmė darbininkai, tie varo darbą pirmūninių pradėt. Darbininkų maizstai užgimė Peterburge, paskui perėjo į pietinę Maskoliją. Laikraszcziai tvirtina, buk tie maizstai buvo prieš žydus, bet izti- kro greiciau darbininkai kėlė demonstracijas prieš valdžias. Laikrasztis „Novoje Vremia“, už uztarimą už darbininkus, likosi valdžiz su- stabdytu ant dviejų sanvai- czių.

Iz Lietuvos.

Iz Vilniaus.

Vilniaus miesto rodė vėl per- kratinėją klausymų priekirmio premiesczio Zvierinciaus prie- miesto. Savininkas to premies- czio Martenson, apart pinigų, reikalingų ant pastatymo tilto, duoda miestui 9 dešiatas žemes ant parengimo rinkos ir ulyczių. Per priekirmą to premiesczio vertė pliačių ant syk pasikeltų, o iz to Martenson turėtų didelę naudą. Todėl tai jis nuolat mēdžia miestą iz jo pasilymo pasinau- doti.

Maskoliszkos kareiviskos valdžios atšis szj mēlį trianguliac- zija, darys topografiskus planus ir astronomsiskus tirinėjimus Vilniaus ir Grodnos gubernijose.

Prie vaikų prieglaudos namų Vilniuje parengė varstutus ant pasimokiusio priglaustiems ama- tyj: mergaitėms prie 1 prieglau- dos namų parengė mokyklą rankų darbų, siuvimo ir skirpimo mo- teriszkų draubų. Prie II prie- glaudos namų parengė varstutus sziauczytos ir darymo iz karklų garbų.

Žydiszi prieglaudos namai pe- reituose metuose davė priglaudę 195 ypatos. Geležinis kapitalas namų yra 25000rub. Ant užlaiky- mo tų namų pereituose metuose miesto žydai sudėjo 37507rub. 49 kap. Mat pas žydus yra daugiau artymo meilės negu pas Vilniaus katalikus. Katalikai turi tik vien- us prieglaudos namus, bet ir tuos užlaiko prie Szventos Onos bažnyčios ne vietiniai katalikai, bet vokieciai. Katalikiszi vokie- czių prieglaudos namai pereituose metuose priglaudė tik 16 betar- czių.

13 d. gegužio Vilniuje prasidė- jo rinkimai miesto rodos sanarių. Rinkimuose ne gali visai dalyva- uoti miesto gyventojai, kurie dar neuzimokę prigulinczių ran- dū mēsczių. Prekėjai vienok, turinti namus ir pastatytį kaipi kandidatai iz prekėjų, nors ant jų namų būtų skolas randui, turi ties rinki miesto rodos sanarius, gali but ir izrinkti. Kas per szimietinius rinkimus pereis, pirm laiko ne galima pasakyti; be abejonės izrinks didesnę dalį bu- vusių miesto rodos sanarių. Da- bar renkami sanariai ant laiko nuo 1901-1905 m.

Degtinės leidėjų komitetas Vil- niaus žemdarbių draugystės, terp kitų reikalų, atszaukė izdo ministerij su praszymu, idant randas, pirkdamas degtinę nuo jos leidėjų, už degtinę 40° mokėtų leidėjams 60 c nuo viedro, kadangi pigiaus Lietuvos leidėjams negalima degtinę pardavinėti.

Vokieitys Amsterdam Vilniuje parengė cikorijos dirbtuves, ku- sios dar darba apie 20 darbinin- kų. Miestas davė jau daleidim. Nauja dirbtuvė bus Kazubekio namuose, ant Vilkmergės uly- ciaus.

4 d. gegužio, ant Szvento Jur- gio ulyczius prasidėjo, kaip buva kiekvien pavasarį, kvietkų jo- markas. Vietiniai sodauninkai ant jomarko atgabeno diktai kvietkų ir pardavinėjo ne bran- giai, bet pirkėjų buvo ne daug. Ypac kaminioczių, kuriems, ro- dosi, priderėtų labiausiai myėti kvietkas, ant atszibus o jo- marko visai buvo ne matyt.

Nuo pradžios gegužio užstojo vėl szalciai. 2 d. gegužio ties Vilniom puolė gana dideli ledai, 3 d. gegužio pusėjai pasnio, o naktij buvo szalnės teip dide- lės, kad stovinti vandens užde- gė ledu. Ar tie szalciai neuž- kenks laukams, ne galima įspėti.

4 d. gegužio ant premiesczio Antokuliaus sudegė mūriniai Eisenadto namai ir stovinczi- os ant kiemo medinės triobos. Nė namai, nė kitos sudegusios triobos niekur, ne buvo asekuoruotos.

Užveizda I vyriszkos gimnazij- os Vilniuje szj mēlį nutarė at- likti mokintinių pasivaikszczi- jus po visokius aplinkinius kras- tus po mokintijų vadovystę. Pasivaikszcziujimuose ims dalyva- mi visi mokintiniai, izsėmus pri- mos ir paskutinės klasių. Mokin- tojas Serebrjakov su mokintiniais VIII klases atlaukys geležinke- liu varstotus, miesto muziejų, ar- chyvą; su mokintiniais 7kl. atlan- kys daigų dirbtuves Vileikoj. Mokintojas Turceviz su mu- kintiniais 6kl. atlanks Trakus, o su mokintiniais 3kl. atlanks Zam- kinį kalną.

7d. gegužio, ant premiesczio Szapiszkij užsidėgė Somacho ta- bako dirbtuvės. Bėdys ugnies pa- darytos labai didelės, bet jos dar neapkeitytos. Sudegė visos me- dinės triobos, įtaisymai ir daug tabako.

Iz Vilniaus gub.

Pirmoje pusėj balandžio mėne- sio Vilniaus gubernijoj buvo izsi- vo 20 gairų, kurie užgimė: nuo neatsargumo 5, nuo nęgerai įtai- dytų ir nuvalytų kaminių 5, nuo padegimo 2, nuo nežinomo prie- dazszių 8. Visuose tuose atsitiki- muose ugnelė pridirbo bėdies ant 13675rubl.

Netikėtų mirczių buvo 11. Užmūzstų 2. Negyvylių rado 3. Vagystų papildyta 17, daiktų pa- vogė už 1727rubl., pinigų 67rub. Arklių pavogė: Vilniaus pav. 5, Trakų 5, Lydos 2, Szventonų 1 ir Vileikos 5, iz viso 18 arklių.

Rieszanų valszcziuje, netoli miestelio Rieszos, kok turbut be- prociai, ant einanczių į Wilk- mergę nuo Vilniaus vieskelio pradėjo ardyti tiltus. Jie pajogė palaikanczius tiltus pilius ir nu- pjaunus dalis, toisposi esanczius iz tiltu krasztų barjeras nusivėžė. Laimė dar kad tiltas su važiuo- jancziais ne griuvo į upę, o usz- tokio beprotiszkio darbo ne vęp- nelaimė būtų patikusi. Ant lai- mės vienok papjaunus polius grei- tai patėmyti ir užardė vėlyti tiltus. Piktadarių ilgai ne galėjo suekti, bet ant galo ir juos surado. U- riadninkas pas du ukinku vieno kaimo netoli Rieszos polius suka- poto ir malkas tiltu pilius ir barjeras. Malkos buvo sukrantos į vėdimus ir parengtos ant izve- žimo ant pardavimo į Vilnių.

Iz Rygos.

Rygoj yra ne rando užlaikomas, vietas iz geriausių Maskolijoj, politechniszkas institutas. Dau- giaučių pinigų ant užlaikymo in- stitutu duoda miestas ir beržės komitetas. Užveizda institutu suseda iz rando paskirtį caro tarnų, kurie dėl savo fantazijos, kada tik jiems patinka, pertrau- kia skaitymą lekojų institutu, kas, žinoma, turi kenkti labiaus besimokincziams. Toki pertrau- kimai lekojų per tankiai at- sitinkanti nepatiko jau ir institu- to užlaikytojams. Dabar antai Rygos miesto valdžiz ir beržės komitetas szykui atszaukė iz in- stitutu užveizd reikalaudami iz aizskinio priezastų, kurių dėl teip tankiai pasitaiko pertrau- kimai lekojų. Nežinia, kokias

priezastis paduos caro tarnai. Jei-gu miestas ir beržės komite- tas atimtų paszelpą, institutas tu- rėtų but uždarytas, kadangi ran- das ant jo užlaikymo pinigų ne duoda.

Iz Grodnos.

Czianykstė miesto roda atsi- szaukė izpszvietimo ministerij su praszymu parengti Grodnę re- aliszką mokyklą. Miestas duoda trecczelį reikalingų ant pastaty- mo triobos mokyklai pinigų ir pliačių vertę 30000 rubl. Gu- bernatorius iz žemiszkų pinigų ant to mierio duoda 25000 rubl. Apart to, žada duoti paszelpą ir Grodnos gubernijos bajorjai. Vil- nius mokeslinio apskriczio virzi- ninkas teiposi pritaria miesto praszymui ir savo nuomonę per- siuntė jau apszvietimo ministeri- jai. Todėl gal but, kad Grodnos neuzilgio sulauks real azkos mo- kyklės, o ji yra reikalinga.

Iz Sziauliu, Kauno gub.

Czianykscziai maskoliai užsi- manė pastatyti mieste puikų sta- cziatiszką soborą. Jie tikisi, kad tas duosis iz trumpą laiką nuveik- ti. Ypac karsztai darbuojasi maskolius Jachontov. Jis užsi- manė rinkti aukas ant to mierio, paskyrė aukų rinkėjas. Žinoma, tie ne pasiganėdys aukomis nuo maskolij, kadangi jų ne užtektų, bet rinks ir nuo katalikų. To- kiuose atsitikimuose ypac dvar- pioniai, katalikiszi kunigai ir turtingi prekėjai nesigali aukų ant palaikymo maskolystės ir stacziatikystės.

Iz Trakų, Vilniaus gub.

Neseniai maskoliszkas randas padirbo naują plianto liniją vadi- namą Panemunine. Pliantas eina pro Trakus. Atsiradus geres- niam keliui, kaimieciais pasi- lengvino atvažiavimas į miestą su visokiais reikalais lygiai vasara, kaip ir pavasario laike, kada kiti Lietuvos keliai buvo neisvažiuo- jami. Dabar ant jomarkų ir ura- ninkais suvažiuoja daug daugiau žmonių negu budavo pirma. Pa- dirbus pliantus ir į kitus Lietuvos miestus, galima but siekt tiek pa- kelti prekystą dabar veik užmi- gusių mūsų tėvynės miesteliuose ir miestuose.

Iz Radoszkovic, Vilniaus gub.

Aplinkinėse szito miestelio ga- na tankiai psitaiko užmūzstos. Naktij 1d. gegužio ukinkinas Minako gubernijos Modnik, netoli kaimo Kamene, užmūzstė žino- mą Vileikos pav. vagių. Mod- nik pasakoja, buk užmūzstus už- manė jam papildyti vagystą, bet Modnik nesutiko. Užtai tarp drau- gų užgimė barays, o paskui pes- tytės, laike kurių Modnik drožė su kuolu prie žą į galvą teip, kad tas atliko ant vieto. Užmūzstėjas teiposi ne turi geros garbės. Jis likosi suarezuotas.

Iz Vileikos, Vilniaus gub.

Iz visų aplinkinių renkasi czia darbininkai, tikėdami gauti dar- bą prie statymo rengiamos czia gydinczių, bet ne visi prie dar- bo patelpa, kadangi mat yra daug daugiau jieszkanczių darbo negu vietų, kur galima jį gauti. Dėl stokos darbo ant vietos, dau- geis bėdumi ukinkinių rengiszi szj mēlį į Siberiją. Bet ar ten ras jį ir ar rastas bus geresnis— apie tai galima abejoti.

Iz Londono, Anglijoj.

Neutikimai neseniai susitvėru- sioj lietuviszkų parapijoj nesima- žina. Jei-gu teip eis toliaus, su- tokia vargu suverta parapija ga- vi vėl izirti. Keno tame kaitė, mes ne norime spręsti; greiciau kaltos bus abidvi pusės. Geriaus būtų kaip nors susitaisyti, jei-gu reiktų, nors praszalinant ardyto- jus tvarkos ir sutikimo.

Kunigo suverta parapijinę draugystę turi jau apie 100 sa- narių. Tai rįgti ne daug. Jei-gu draugystė ne auga kaip reiktų ir ant jos ne galima remti ateities mūsų parapijos, tai turbut jos

rėdas ne visiems patinka. Kun- gas dabar žada uždėti prie jo su- tvertos draugystės skaitinyczį, iz jį pasitraukti knygų ir laikraszczių, tik ne pasako kokius. Už- mano suverti fondą ant szelpimo pagalbos reikalaujanczių arba priglaudimo ateivių. Juk dabar draugystė ne įstengia nė tiek surinkti, kiek kunigas reika- lauja algos ant sanvairės.

Loudonietis.

Iz kitų laikraszczų.

„Saulė“ apsigarsino naujas jos redaktorius p. Leonavicz. Savo atsiliepime naujas redaktorius sako, jog saugios vaidu ir polemikų teip su ypatoms, kaip ir su kitais laikraszcziais. Toliaus aiz- skina, jog: „atmeta kultūrą ir progresą lietuviszką“. Czia redaktorius jau pats su priezasta- rauja: jis žada saugotiesi vaidu, kokių nesisaugojo, bet jį jieszko- jo priez jį buvusi „Saulė“ re- dakcija; saugojimasi gi tu- zezcių vaidu, ypac gi kareszinių ko- loijimų, kokių teip mego „Saulė“, yra juk tai ženkla kultūros ir progreso.

Tokią programą, kaip ji ne va- dinti, peikti ne priderėtų, jei-gu tik jo liuksis „Saulė“ nauj- s redaktorius. Ir prieš jį buvusi redakcija ne kartą tokius paža- dėjimus garsino, bet pati juos vi- sada laužė. Vėlyame todėl nau- jai redakcijai prielaikyti pasto- vesnių nuomonių. Ne kenktu nieko, jei-gu ir kalba pasikeltų ant kulturiszkosio laipsnio. Ne- tinkamus, ne lietuviszkus žodžius patinkame atsiliepime paties re- daktoriaus. Žodžiai „darbsavi- mas“ tinka kokiame žargonui, bet ne kalbai. Lietuviszkas žodis yra darbas, tai kaip iz jo naujas redaktorius sutvėrė žodį darbsa- vimą? Yra naujo redaktoriaus atsiliepime ir daug praszengimų prieš lietuviszkos kalbos gramatiką.

„Saulė“ nuo ate nanczių Naujų Metų žada pradėti izleidinėti kasdienį lietuviszką laikrasztį Pennsylvanijos lietuviams. Nau- jame laikrasztij bus ir straipsniai angliszkų kalboj. Taigi reiktų manyti, kad laikrasztis bus dviejose kalbose, turbut, ant sumažinimo kasztų, kadangi mat Amerikoje yra biznieriiai parupi- nanti ne turtingiems angliszkais izdavėjams czielas laikraszczi- dalis ir tai keliems ant syk. Du- kalbių laikraszczį bandė daug izleidinėti ne tik Amerikoje, bet ir kitur, bet jie ne turėjo pasise- kimo. Ar „Saulė“ geriaus pasi- eiks ir kokią naudą stovintis ant pamato „mixtum compositum“ laikrasztis atgabs lietuviams, iz pamatyšime, kada laikrasztis pa- sirodys.

„Žvaigždė“ tvirtina nr. 16, buk „Vienybė“ ir „Lietuva“ apgina blogus darbus. Jėgu gal prireik- tų darodyti, bet gal gana san- ku. Musų kunigams ir jų tar- naas ne reikia mat darodymo, užtenka jiems apjuodinti ne pagi- rianczius kunigų despotizmą, o tų tikinti turi už teisybę priimti, nes kitaip kunigai prie izspaušties ne priims. Tokia jau mat mu- š klerikalų dora. Nėra todėl ką pa- syti ant „Žvaigždės“ žaunų, ka- dangi ji pati ne atskiria doro nuo ne doro darbo. Juk priežodis sa- ko: sznyz bulas neina prie Die- vo, nors sznyz ir garsiausiai lo- ty. Musų gi klerikalai nė loti originaliszkai ne moka, bet pri- ima ir lojimo formą nuo Ameri- kos lenkiszkų sandraugų.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po..... 53c
Prusiszkos markės po..... 24c
Prie kiekvieno pinigų siuntimo reikia pridėti 30c. ant pacito kas-

Isz Amerikos.

Iszmiatistų ligonis.

CHARLESTON, W. VA. Netoli nuo čia gyvenantis farmeris sirgo reumatizmu, kuris ne davė žmogui ramybės. Farmeris girdejo, jog reumatizmas galima išgydyti su elektrika, o kad jos namie turėti ne galėjo, tai užsiimanė pasinaudoti iš elektrikos telegrafo dratų Catawba geležinkelio. Jis ant telegrafo dratų užkabino savo dratą ir galus jo laikė rankose. Ar dratų elektrika jį išgydė nuo reumatizmo, nežinia, bet per savo prietaisą jis sulaukė geležinkelio telegramų, ką patenėjo ant stacijų. Išsienius peržiūrėtojus linijos ir jie užtikio farmerį besigydantį telegrafo dratų elektrika. Užtai jį suarezoavo ir atseis jam dar prieš su jį atsakyti.

Indijonų maištas.

LONDON, WYO. Užgimė indijonų maištas Shashone rezervacijoj. 600 Arapahos indijonų uždugina rando agentą Nicholsonui ties stabdyti jų tautiškus apvaizkizmojus. Tas ir pagimdė nesutikimus. Shashone indijonai dar ne pristoję prie besipriešinančių. Rando agentas reikalauja kariaunos, kadangi jis bijosi pasikėlimo visų indijonų. Greičiaus indijonams numalšinti praszalinis nemokančio su jais žmoniskais pasielgti rando agento. Tas kasztuotų daug mažiau negu siuntinėjimas kariaunos.

Rauputu kolonija iszardyta.

Louisianos szto valdžios, netoli New Orleanso pirkto žemės plotus ir ant jų norėjo parengti koloniją raupais sergantiesiems. Dabnolę apie tai aplinkiniai gyventojai ne tik pakėlė smarkų protestą, bet šadėjo iszainikinti įtaisymus ir iszvyti raupais sergančius, jeigu valdžios bandytų juos atgabenti. Valdžioms ne liko nieko daugiau, kaip nusilenkti prieš gyventojų reikalavimus.

Vetros ant didžiųjų ežerų.

BAY CITY, MICH. Ant ežerų Michigan, Huron ir Erie visą naktį 24d. gegužio siautė smarki vėtra. Anzianis garlaivys "Baltimore", priežinis Au Sable, persiklo pusiau ir paskendo. Prie to prigirė 13 žmonių. Vėtra užklo žiburių dabotojų laivelius ir valantį dugn garlaivį. Prapūlo nuo to laivelė 6 žmonės, kurie turėjo prigirti. Laikė tą vėtrą pražuvo ir daugiau laivų.

Suakmenėjusi giria.

Arizonoj rado dabar didelius plotus suakmenėjusios girios. Medžiai pavirė į akmenį. Plotai tie turėjo but vandens apsemti, vandenį tame buvo daug mineralizų medegų, jos prisiskundė ir medžius teip, kad tie per ilgą laiką nužudė savo ypates kaip medžiai ir pavirto į akmenį. Tokių suakmenėjusių girių yra Amerikoj ir daugiau.

Grazi alga.

NEW YORK. Salomons Colovey, kaip prezidentas American Locomotive Co. gauna 100000 dol. algos ant metų ir apart to už 500000 dol. akcijų. Kaipovrsininkas Vanderbilt sistemo gauna 40000 dol. ant metų. Užtuos pinigų gražiai iszistų 300 darbininkų šeimynų.

Dega kastyne.

CHRYSTEN, WYO. Dega kastyne Aladin, Crook pavietį. Visas skylesshermetizmas uždardė, tikėdami tokiu būdu ugnį užtroškinti. Maža vienkio yra viltis greitai užgesinti ugnies. Drosi nauji plyšiai, per kuriuos prisigriebia oras ir palaiko ugnį.

Paskendo garlaivys.

DETROIT, MICH. Terp Detroito ir Fish Point paskendo nežinomo vardo garlaivys. Nežinia dar, kiek prie to žmonių prigirė. Izsaiuntė ir nelaimės vieta gelbėtojus įsiekė skėdancijų žmonių.

Norojo iszvesti ir padanges.

MADISONVILLE, KY. Namai, kuriuose gyveno 5 neprigulinti ir unija darbininkai, likosi iszvesti ir padanges su dinamitu. Namai likosi sugriauti, bet žmonių eksplozija neugdavo. Kas dinamitą padėjo, nežinia.

Nugriuvo tribuna su žmonėmis.

MADISON, WIS. Ant arklių parodos atsitiko čia nelaimė. Užėjus ant tribunos apie 500 žmonių, ji neizlaikė tokios sunkenybės ir su visais ant jos stovinciais nugriuvo žemyn. Prie to penkis ypates liko sunkiai apskutos; isz viso apkultų yra net kelios dešimtys.

Meszkia suede trejų vaikų.

JOH. W. VA. Trys vaikai Pottersfieldo, iszėję į giria rinkti pa-

vasarinių kvietkų, liko užklupti didelio meszkino, kuris visus tris vaikus pagavo, sudraskė ir suėdė. Kaimynai paskui parengė medžiogę ir meszką nuzovė, bet, žinoma, suėdę vaikų gyvastes ne sugrąžino.

Andra su ledais.

SPRINGFIELD, ILL. Aplinkinėse szto miesto siautė 23 d. gegužio audra su ledais. Springfielde vėjas iszvarė daug medžių. Netoli stacijos Curran vėjas sugriovė Mc Roberto pardavinių. Nupuolę ledai daug bėdies pridirbo laukams.

ASHVILLE, N. C. 21d. gegužio aplinkinėse szto miesto siautė audra su debesų praplysimais. Mieste užgimė tvanai, vanduo apsemdė namus, o kaip kur siekė antrų lubų. Tiltai visi vandens apsemti, per juos negalima nė pėreiti, nė pravažiuoti. Elektrizka stacija vandens užlieta ir žiburiai ant uolų negada. Upės French Broad ir Tanawua iszsiliejo per krantus ir užliejo didelius laukų plotus. Bėdys tvanų padarytos labai didelės.

Gatsrai.

MARSEILLE, ILL. 22 d. gegužio sudėgė čia popieros dirbtuvės Bayce Paper Mills Co. Bėdys ugnies padaryta skaito ant 200000 dol.

DENVER, COL. Sudėgė čia javų krautuvės Eaton Ritchell Co., bėdys dirbtuvės ir keli aplinkiniai namai. Prie gesinimo keli ugnisargiai liko sunkiai sužeisti. Bėdys ugnies padaryta skaito ant 150000 dol.

TORRINA, MEX. Sudėgė čia didelės "La Union" muilo dirbtuvės. Bėdys ugnies padaryta skaito ant 250000 dol.

Explozija.

LISBON, OHI. Slopn anglių kastyne eksplozavo maszinios katilų. Prie to 4 darbininkai liko pavojingai užgauti, o daug yra nuplyktyti ir užgauti ne pavojingai.

Vetra.

CHARLOTTE, N. C. Aplinkinėse Fort Mill, S. C. 21d. gegužio siautė baisi vėtra, kuri neizpasaikytai daug bėdės pabiro. Vėtra, ar geriaus saktant sprakus, pakilo nuo upės Catawba ir siaura juosta nutraukė Mountain Island link. Triobos Charlotte Brick Co. ir daug kitų triobų liko sugriauti. Mountain Island trys dideli namai liko sugrauti, o daug yra druziai pagadyti. Ant laimes prie tu žmonių ne užmūstė.

Netalimes ant geležinkelio. ALBANY, N. Y. Ant czianyksczio elektrizko geležinkelio susimūstė du pilni žmonių karai ir susidauė. Prie to 5 žmonės liko užmūsti; sužeistų gi yra daug, o terp tu du sužeisti mirtinai.

PRINCETON, ILL. Netoli szto miesto susimūstė du geležinkelio traukiai, prie ko viena lokomotyva liko sudaužytą, o penki žmonės sunkiai sužeisti.

Tvanai.

NASHVILLE, TEN. Po visas aplinkinės Elizabethtown užgimė tvanai, kuriuose trys žmonės prigirė, o 62 namai liko sugriauti. Truksta dar daug žmonių, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Eli zabethowne 250 šeimynų ne teko pastogės. Bėdys tvanų padaryta vienam tik Carter pavietį skaito ant 1 milijono doliarų.

Dideli tvanai užgimė ir aplinkinėse Richmond, Va., kur dvi žmogystos prigirė.

FORT WORTH, TEX. Panhandle distrikte per visą sanaitę lijo be paliovos, nuo to užgimė dideli tvanai. Didelis tarpas Denver ir Fort Worth geležinkelio vandens apsemtas. Ant Wichita geležinkelio traukiai paliovo bėgioję, kadangi kelias vandens apsemtas, vanduo gesina ugnį peziuje lokomotyvų.

Isz darbo lauko.

Maszinistų sztraikai Savinytose Valstijose, rodosi, ne užilgo pasibaigė: dabar dar ant viso Amerikos ploto sztraikuja apie 30000 maszinistų. Didenė pusė susitaikė su darbdaviais ir sugrąžo prie darbo. Daugiausiai sztraikuojančių yra sztetuose prie Pacific ir szteto Ohio.

INDIANAPOLIS, IND. Drato jungėjų czianyksczių uolycinių karų kompanijos pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir ant 25% didesnio užmokesnio. Telefonų dratų jungėjų reikalauja to paties.

CONNELLSVILLE, PA. Darbai čia eina vis gerai. Pereitę sanaitę sztam apskritį degė 19795 kokso pecizai, stovėjo gi 1652 pecizai. Prie visų dirbo pilną laiką, taigi po 6 pilnas dienas.

PHILADELPHIA, PA. Didenė dalis czianyksczių dirbtuvų susitaikė su maszinistais. Sztraikuja čia tik 1000 maszinistų, bet yra viltis, kad ir tie susitaikys ir sugrįžt prie darbo.

ALLIANCE, OHI. Morgan Engineering Co. susitaikė su maszinistais. Kompanija pakelia užmokesnį ant 10% ir pripažįsta 55 val. darbo ant sanaitės, o už ilgesnį darbą apseima skyrium užmokėti.

Darbininkai Illinois Terra Cotta Co. Pullmane pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 8 darbo valandų ir \$1.50 mažiausiai ant dienos už savo darbą.

PITTSBURG, PA. Westinghouse Machine Co. dirbtuvės East Pittsburo sutrumpino darbą laiko nuo 10 ant 9 val. prie to paties užmokesnio, koki mokėdavo dirbant po 10 val.

Darbininkai White Eagle alaus ledinyzų, pa. 800 S. Ashland ave. pakėlė sztraiką. Jie reikalauja užmokesnio pagal unijos tabelę.

HAMOND, IND. Darbininkai Lipples Railway Application Co. ir Bartlett Frazier Co. pakėlė sztraiką. Jie reikalauja po 25c. už darbo valandą.

NEW YORK. Darbai prie Rapid tunelio pasiliovė, kadangi mat uolų skaldytojai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja užmokesnio po 2.75 už 8 darbo valandas.

MINONK, ILL. Czianyksczių kastyne ne dirba. Nežinia kada prasidės darbai. Dalis darbininkų iszkeliavo kitur darbo įsiekoti.

CHICAGO, ILL. Illinois Central Co. geležinkelio siulo maszinistams, reikalaujantiems 9 darbo valandų, pakeliam užmokesnio ant 5% ir pensijas ant senatvės.

Darbininkai alaus ledinyzų Bostone, Mas., Spokane, Wash., Fort Worth, Tex. iszkovojo 9 valandų darbo laiką.

MILWAUKEE, WIS. Harwest Co. dirbtuvės nuo 1d. liepos bus ant tulo laiko uždarytos. Per tai 1300 darbininkų ne teks darbo.

CHICAGO, ILL. Czianyksczių maszinistai sutiko nesutikimus su darbininkais pavesti ant iszsiurmo santikos sudui. Iszrinkti sudžios susirenka Grand Pacific hotelį.

MILWAUKEE, WIS. Pakėlė sztraiką metalinių dirbtuvų darbininkai. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir ant 10% didesnio užmokesnio.

SHAMOKIN, PA. Excelsior anglių kastyne 600 darbininkų pakėlė sztraiką. Priedastis sztraiko yra ta, kad kastynių savininkai nešilaiko iszmokėjimo laiko.

SHAMOKIN, PA. Sztraikai darbininkų Eeessor kastyne pasibaigė. 1000 darbininkų nuo pamedžio nutarė grįžti prie darbo.

ST. FRANCISCO, CAL. Dėl sztraiko maszinistų ir formierų czianyksczių Fuller & Mc Cormick geležies dirbtuvės liko uždarytos.

PATERSON, N.Y. Sztraikas darbininkų A. & M. Levino szlik dirbtuvų pasibaigė. Abidvi pusės susitaikė ir 1000 darbininkų sugrįžt prie darbo.

NEW YORK. Darbai Worthington Hydraulic Works įtaiso pasiliovė dėl maszinistų sztraiko.

ST. LOUIS, MO. 500 darbininkų czianyksczių oblicnyzų pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų.

ST. LOUIS, MO. Darbininkai czianyksczių plytynzų sztraikuja. Jie reikalauja ant 10% didesnio už darbą užmokesnio.

YONKERS, N. Y. Czianyksczių alurinininkai, akmenų dėtojai ir valiotojai plytų, dirbant prie triobų statymo, iszkovojo 8 valandų darbo laiką.

LEBANON, PA. Pudieriams ir pagolbininkams czianyksczių American Iron & Steel Works pakėlė užmokesnį. Pakelti užmokesnį pradės jiems mokėti su 3 d. berželio.

DENVER, CO. Sztraikuja darbininkės czianyksczių mareszinių dirbtuvų.

NEW YORK. Pasiliovė darbai visose aplinkinėse plytynzose ir per tai apie 15000 darbininkų ne teko uždarbui.

WALDHAM, MAS. Lakosi uždarytos czianyksczių medvilnės dirbtuvės. Per tai 1000 darbininkų ne teko darbo.

DAYTON, OHI. National Cash Register Co. praszalino nuo darbo 300 darbininkų už prigulėjimą prie unijos.

Szto Kansas reikia 20000 darbininkų ant uvalymo kvietczų nuo laukų.

CARNEGIE PA. Prasiđojo darbai naujos Columbia Bridge Co. dirbtuvės.

KENOSHA, WIS. Skurų iszdirbtuviose Allens Sons pakėlė 500 darbininkų uždarbį.

PITTSBURG, PA. Mc Conway Co. stato didesles dirbtuves ant 48 ul.

WEST WASHINGTON, PA. Prasiđojo darbai naujai čia parengto stiklo dirbtuvė.

WHEELAND, PA. Prasiđojo nuo 27 d. gegužio darbai czianyksczių dirbtuvės.

CINCINNATI, OHI. 15 dirbtuvų susitaikė su maszinistais.

BUFFALO, N. Y. 22 czianyksczių dirbtuvės susitaikė su maszinistais.

ISZ Lietuvizskų dirų.

16 Seimas susivienijimo L. A.

16 Seimas atabuvo labai truksmingas, seimijanti persiskyrė į dvi puses. Tiesos besilaikanti delegatai, negalėdami gauti rodos su kunigais ir jų spangais pritarėjais, apledo Kunco salę ir seimą atliko Stumpso salę, kur susirinko 46 delegatų ir vienas garbės sanarys. Seimo prezidentu tapo iszrinktas K. Draugelis, o rasztininkais P. Mikolainis ir V. Ambrosevics. Nutarta dar nebuvo galima, nes nebuvo jokių Suiv. rasztų nė knygų, kunigai tykojo pagrubi ir viską reikėjo praskalinti. Net mandatu, nė kuopų įeizimų neitadė iszeinančiams. Abelnai nusiekė dar labai gerai, kad nesumiskė į atsiskiriant su Miluko aklaiss pritarėjais. Miluko seimas pasibaigė utarninko vakare nuo 4 iki 6 val., kuris da paspėjo Kaupą padaryti garbės sanariu, iszmetis isz Susiv. Mikolainį ir \$200 paskirti ant Valencius rasztų.

Izsėjusieji nuo Kunco salės seimavojo visas 3 dienas, kaip paprastai ir iszrinko Susiv. Cent. Komitetą isz sekančiųjų ypatu: Prezidentu — M. Totorius, 1 Willow st.

Plymouth, Pa. Vice-prez. — V. Kaunas, Box 211.

Newburyport, Mass. Sekretorium — T. Astramskas, 416 S. 4th st.

Philadelphias, Pa. Kasierium — T. Pauksztys, 123 N. Main str.

Pittston, Pa. Apiekunais kasos: J. Kazakevicsas, K. Unikis, Knyginkinu — V. Daukzys.

Seimas 17 nutarta laikyti Bostone, Mass.

Kaip dalykai nuvis, nefinia. Matyvine, kuriai pusei sudas pripažis kasą, knygą ir apustuvę "Tevynę" turbut neapsirodys iki uoluo nusprendimui. Taigi provincinkams teks nematyt pinigų, o tai yra visus kunigų darbo.

Paskalas skraido, buk kunigais reikalauje visų Susiv. kasą, ant \$4000, kad netektų socialistams, kaip pavadinio visus tuos, kurie laikėsi tiesos. Kunigai juociaisi visizskai sumusiti, nes sulaužė ozarterį, konstituciją ir pasielgė teip ne dorai visame, kad reik nukalt naują šodį jų pavadinimui. Net kunigai stumdėsi ir viens kitam nedavė kalbėti. Dailų mat paveikla pasielgimo parodo jų vedamiems žmonėms!

Beiktu nupeikti atsiekurysų puse, bet čia visą kaltę reikia pirmest provokocionizai pusei, o isz kunigų pusės provokavimui ne stokavo. Provokacijoms atsiekimjo labiausiai kunigas Milukas. Tokiose sanlygose, žinoma, darbuotiesi vienybė ne galima. Persiekti reikėjo.

Seimininkas.

ISZ Brooklyno, N. Y.

Pernai čia susitvėrusi Lietuvis Sunų Draugystė, dabar turi

ju 85 sanarius, per kiekviens susirinkimą prisiraszo vis daugiau sanarių. Musų draugystė yra liuosa nuo visokių vystyklių, į ją kiekvienas sveikas ant kuno gali prisiraszti, vien kareiviai visai ne priimami.

Draugystė laike ligos moka 6d. ant sanaitės, o posmeritinės 100 dol. isz kasos ir po vieno doliarų nuo kiekvieno sanario gauna pasimirusio naszlaizcizai. Apart paszelpos, draugystė turi už mierį platiniams socializistkai darbininkams mokslo. Draugystės nutarta, idant vyriausi miera nebūtų niekada permaityti, nors ir visa draugystė to geistų (negalint permaitinti draugystės mierio, to reikalaujant visiems, arba nors daugumai sanarių, ji turėtų iszirti. Rd.) Prie draugystės ne gal prigulėti nė joks sanarys ginkluotų organizacijų, kaip tai regaliarizkai kareiviai, buvę ir taraujančios sztetų milijonų. Jeigu toks už sanari pasiduotų, tai ant pirmo susirinkimo turi būti iszbrauktas, kadangi kareiviai, koki jie nebūtų, ant kapitaliztų reikalavimus, kaip į zuikus szauzo ir darbininkus.

Jeigu szita draugystė, dėl kokių nors prieaszcų isznyktų, tai jos turtai turi būti apversti ant iszleidimo iszskincinazcijų darbininkų reikalus kpių.

Į trumpą laiką savo gyvenimo szita draugystė iszmokė posmeritine už draugo Ivaszczyzcasu moterį, parengė kelis didelius darbininkiskus susirinkimus, apvaizkizmo 20 met. suaktuvės nužudymo Ignoto Grinevicos, o 1d. gegužio apvaizkizmoj terptautiską darbininkų szventę. Tą dieną parengė balių. Viskas atsibuvo ant P. Draugelio salės. Nors oras buvo lytingas, bet žmonių prisirinko pilnas salė.

Kalbėjo P. Lapas, draugystės prezidentas. Jis iszskino ženklinimą 1d. gegužio szventės. Pasibaigė kalbai, nepasidastimo mergina isz publikos suteikė draugystę gražų kvietkų vainiką ir iszreiskė gerus linkėjimus. Minėta mergina isztariame szirdinga a-czi.

Ant baliaus jaunimas puikini linksmosni, nesutikimų ir vaidų nė joki ne buvo.

Iki 1d. liepos įtojanai moka tik po 1dol. įstojimo, vėliaus įstojimo mokesis bus pakelta pagal konstituciją.

J. Naujokas.

Dirbkime isz vien.

Paryžiaus paroda pasibaigė. Ant jos ir mes galėjome sziaip teip pasirodyti. Tautiečiai bunda ir kelias isz miego. Kyla tautiskas supratimas, kyla ir protas lietuvių, daugelis lietuvių, kurie pirma sąvę lenkais vadino, szgiedin žino, jog jie yra lietuviai. Ant pakelimo supratimo tautiečių reikėjo ne mažai darbo.

Daug nuveikėme, bet ant to ne galima apistoti, reikia darbuotis toliau ir žengti pryzakin. Apulsti mums ne valia, turime dirbti, jeigu norime, kad kiti mus ne sumindiotų. Sziai laikraštis, "Freedom" seniai jau užmanytas, bet jis ne turi szelpęji pritarėjų tiek, kiek reiktų: daugelis ne nori ant jo aukauti, kadangi jis ne lietuviskas, tai, girdi, lietuviai ne galės jo skaityti. Kiti sako, kad toks laikraštis mažai naudos atgabės. Spresti pirm. laiko nieko ne galims, jau visais pasirodo isz darbo. Ir "Freedom" nauda pasirodys tik isz darbo. Nedirbant, arba dirbant be noro, žinoma, kas da laikraštis dides naudos ne atgabės. Argi moties, penėdama savo vaiką, daug naudos padaro, kad ne duoda vaikui numirti, kad jį saugoją? Vaikas šiek visai dar ne supranta, koki isz to turi nauda, nauda isz užauginto vaiko tik vėliaus pasirodo. Tas pats visai yra ir su laikraščiu "Freedom". Szelpkime jį, stengkimės, kad jis galėtų but kuo geriausias, o tasyk ir nauda isz jo pasirodys. Be aukų ir darbo, žinoma, kad nė jokios naudos ne aptursime.

P. Sabonis kalbina lyteri Amerikoj Daukanto Mantos Szakas. Asz tą užmanymą paremiu ir atsiunciu 50 c. ant mierio ir 25 c. mėnesinis. Dirbkime tik vienybė, renkime gerus užmanymus, kas tokias ne užmanytų, o tasyk daug daugiau negu liki szioj nuveiksime. Rods szgiedin mes ne galime susitaikyti, edameis teip sąvę, stabdomė viens kito darbą ir užmanymus, bet asz turju viltį, kad musų protas ir dorizms iszsupratis kada nors ant tiek pat isaisels, kad suprasime vodingumą musų sevitarpinių neuzsiekintų. O supratę tai, stengiamės laikytiesi kruvoj, dirbti

vienybė. Tasyk peiksime pikty, vis tiek kas tą pikty ne darytų, o girsime gers ir tą remisime, vis tiek, kas prie to ne kalbinti. Tasyk isznyktų terp mus liomisizka kova, kovotume vien prieš pikty, o ne prieš luomas; tasyk ne butų terp mus bedievių ir kunigų, bet butų vien geri ir pikti ir su paskutiniiais visi isz vien kovotume. Tą ne sunku but vikdyti, jeigu tik daugiau doros prisilaikytume.

A. Rutkauskas.

Isz Maino ir New Hampshire Valstijų.

Beveik kiekvienam miestely Maino valstijos galima rasti po kelis, kelias desztintis, net po kelis szimtus lietuvių. Daugelis jų jau suprantą tautiskus reikalus, yra szimtai tokių, kurie ir savo galvas dėtų už lietuvisztę, jeigu atseitų reikalas, bet visgi yra dar daug tokių, kurie nežino, kas jie yra, tie skęsta tamsybėse ir nesupranta savo reikali ir padėjimo.

Ypac žemai stovli lietuvių supratimas ir protiziskas iszsilavinimas, kur lietuvis su lenkais susimaizę. Visi lenkberniai yra didžiausiais szviesos stabdytojais, jie labiausiai kenkia lietuvių teisi ir lietuviams, tie yra didžiausiais priezininkais iszsilavinimo lietuvių.

Maino valstijoj lietuvių daugiausiai yra mieste Lewistone, kuris yra kaipi viduriu, centru sztos valstijos lietuvių. Čia jų yra apie 150. Isz kitų miestelių musų tautiečiai keliauja į Lewistone ant pasielkscinimui, nes čia yra lietuviskas klubas, yra lietuviski musikantai ir daug merginų lietuvaizų, kokios čia dirba ant dekl dirbtuvės. Klubas turi kiti parengia balius, ant kunigų susirenka maž ir dideli, vyrai ir moterys ir linksmiasi gražiai. Verti pagyrimo Lewistone lietuvių, kad jie nesiduoda lenkam ir lenkberniams sąvę už nosų vadžioti.

Yra čia ir pagalbinė draugystė po vardu Szvento Baltramiejaus, prie kurios priguli apie 30 sanarių. Žinoma, ir draugystę priderėtų prigulėti daugiau, bet daugumai czianyksczių lietuvių ne patinka jos konstitucija, tie sako, kad konstitucija szitos draugystės tikty 13 szimtmecziui, o ne 20. Ir rėda draugystę daugeliu ne patinka.

Dabar Lewistone neabutinai priderėtų uždėti knygyną, isz kurio noriti apsisizvisti lietuviui ne maž turėtų nauda: ne tik vietiniai lietuvių bet ir aplinkinių miestelių galėtų imti knygą ant pasiekaitumo. Čia ne toli juk butų atakti isz Portland, Ramfords Falls, Lisbon Falls ir sz kitų miestelių. Priderėtų visiems szitų miestelių lietuviams prisidėti prie Lewistonezčių ir isz vien parengti knygyną. Kruvoj tas duotusi lengvai nuveikti.

New Hampshire man ne pasitaikė patikti lietuvių, bet svetimtauczių pasakojo, kad daug lietuvių dirba girose. Ne koks čia vienok gyvenimas, nežinia nė kur yra lietuviai. Girdėjau, kad yra kiek lietuvių aplinkinėse Withe Mountain. Gal yra kur ir daugiau tarp svetimtauczių iszmasizusių, bet man ne pasitaikė susitikti.

M. S.

ISZ Waterbury, Conn.

Gareus kunigo Sauraszeio pagalbininkas G., apledo jų Waterbury, kadangi mat buvo priverstas pasitraukti, žmonės rengėsi jam net kailį iszperiti už visą maizaitį, kokią su kunigo pritarimu čia sukėlė. Pats kunigas Sauraszeis pabugo toki pagelbininkai laikyti, nors toki kunigams geriausiai tinka, nes turėdami lankę sanding, gali geriausiai dvasizkams vadovams palarnauti: keno mieriai neteisingi, tas turi neteisingsi sau tarnus rinkties, kadangi teisingas žmogus niekada nerems neteisybės.

P. Grinius persiekė į Brooklyn, isz kur 1899 ar 1900 m. turėjo iszisezsdinti, kadangi visai čia ant jo kaip ant vilko žurejo. Szitas lietuviskas veikėjas dabar giriasi, kad jis dirbęs ant naudos liberalų (tegl dievai apgauso liberalus nuo tokių padėtojų), kadangi jis stengėsi kunigus su žmonėmis luocensų pažiūrų supjudyti, idant paskui pasielktinai kunigus isz Susivienijimo iszmestų. Pirm prisiguldimo prie Sauraszeio p. Grinius buvo ne va szalininku socializtų ir valnamanių, ant susirinkimų New Yorko aplinkinėse galvų guldavo už socializtų ir valnamanių sieklius ir paskui ant syk iszkeliavo tarnauti kunigui Sauraszeiui, pjudyti lietuvis su lietuviu

(p. Grinius ir pirma buvo jau pagarsėjęs nepastavumu savo principų, umoms permainoms pažiūrų, reikėjo todėl Brooklynio liberalams jo į savo tarpą ne priimti. Atvirą priešą, jeigu jis kovoją isz persitikrinimo, galima godoti, veidmainiaujantis, pardavinėjantis nuomones godonės ne vertas. Rd.). Pradėjęs tarnauti kunigams, tegul jų skverno ir laikosi, liberalai tokių padėtojų ne reikalauja. Waterbur

Žaibai be debesų.

Vieni žino, kad mūsų tėvynė, arba joms žinomos krašto dalys, žaibas pasirodo tik debesyse, kada dangus apsiniauks. Pas mus debesy žaibo ne būna. Tuomet tarp karsuose kraštuose, tarp tropikų, žaibai gana tankiai pasirodo be debesų, prie giedro dangaus. Jeigu mūsų tėvynės kas pamatytų ant dangaus žaibą giedroje dienoje, kada nėra visai debesų, be abejonės tą palaikytų už kokį stebuklingą atsitikimą; tuomet tarp ant antilijų salų, ant San Domingo toki atsitikimai būva taip tankiai, kad žmonės jau prie to priprato ir tokių apreiškimų laiko už teip paprastą atsitikimą, kaip, pavyks, laš, mes laikome sniegą arba ledą žiemės laike. Paprastai toki žaibai ne panašūs į buvancius laike audros musų kraštuose, nesidreikia vingiuotu brūkšniu, kaip tai būva musų kraštuose, bet vien žibtelis ir užgesa. Žaibai toki prie giedro oro būva tik vakarais. Prie jų ne būva girdėti perkūno griausmo ir jie yra kaip atsimušimų toliaus kur siauciančios audros ir žaibų. Žybtelėjimai toki vienok pasinaujina vos kelis kartus per vakarą, todėl jų ne galima laikyti už atsimušimų žaibų, nuo kitur siauciančios audros, kadangi laike audros žaibai atsikartoja tūkainiai, tai ir jų atsimušimai kitur, kur yra giedras oras, turėtų atsikartoti taip pat. Taigi tuos žibtelėjimus žaibus turi gimdyti kitokios priežastys, jie ne yra atsimušimų kitur esančių žaibų. Kokios vienok tos priežastys, kurios gimdo tą ne paprastą apreiškimą?

Žaibai toki ant dangaus be debesų matyti tik vakarais tarp 7-9 val., niekada vėliau. Tame jau laike pajūrinioje zonoje kraštuose perkeičia vėjai, taigi persimauno oro tekėjimai. Tai oro tekėjimo permaina matoma ir gimdo tuos žaibus. Atsiekreips iš priekingos pusės vėjas turi, teip sakant, pergalėti pirmą putų. Abudu oro sluoksniai susistima, nuo to pasidaro kairiau elektrikos ir ji pasirodo kaip žaibo plysktelėjimai. Atgaus naujam vėjui tikrą pajėgą, pergalėjęs pirmą putų, jau tokių žaibų ne būna.

Iš visur.

Prancūzai, ant sujungimo savo valdybų žiaurinės Afrikos su valdybos žiaurinės vakacinės tos žemės dalyje, rengiasi padirbti geležinkelį per Sacharos plokštytas. Ilgis tos linijos bus 4800 kilometrų. Padirbimas to kelio kasztuos apie 300 milijonų frankų. Ant padirbimo reiks 6 metų darbo. Kadangi kelias toks reikalingas ant apgyvendinimo prancūzų valdybų vakarinėje Afrikoje, ant kurių ant anglijonai gali su laivynu užpulti nuo Atlantiko pakrante, tai prancūzai nesidaro ant didelių kasztų, bet rengiasi darba neužilgo pradėti. Ne šia tik, ką jie išsiimsi ant apsaugojimo kelio nuo užsienio pėska. Dabar ne retai pasitaiko, kad užkilus vėjui, užsėda pėska cizlas protėjų karavanas iš kelių šimčių žmonių, drauge su verbiudais ir su arkliais. Reiks todėl rūpintis, kad pėska neužsėstų padirbto kelio. Ką ant prancūzai apmąstys, dar nežinia.

Iki šiol greičiausias ant svieto garlaivys buvo Hamburge "Deutschland", dabar vienok prancūzai padirbo "Jeanne d'Arc", kuris gali lengvai Deutschlandą ne tik pavyti, bet jį pralenkti. Jeanne d'Arc yra ne pasidieris, bet karizmas laivas. Jis paskirtas specialiai gaudymui tavorinių priesų laivų karė laike, nors ir suistikimo su paprastais karizmais laivais ne reikalauja bijoti. Anglijai jis ant syk ga' tiek patinti, kad jų užtenka ant perplaukimo Atlantiko septynis kartus be jokio apsigosto, ko ne joks kitas garlaivys atlikti ne gali. Šepta laivų dirbo Toulono laivų dirbtuvėse, pietinėje Prancūzijoje. Ant padirbimo reikėjo trijų metų darbo. Laivys Jeanne d'Arc plaukia su greitumu 24 angliški mylių kas valandą, "Deutschland" gi, valandą padaro tik 23 mylias.

Paryžiaus laikraštis "Matin" praneša, jog čia likosi asaravusios popiežiaus sosto pralotus kun. Paul Gerain už pragyvystes. Jis ant visokių savo užsiėmimų išviliojo nuo lengvatiškių 4 milijonus frankų.

Protesorius Varšavos universiteto, Kornelio Zieniec, apskystas už sužadintą atėjusios pas jį gydytiesi jaunos mergaitės, pateko po suđu. Sudas profesorių rado kultu ir nusprendė ant atėmimo užtarnautų tiesų ir ant atidavimato ant 2 metų areztantų rotas. Zieniec į Varšavą atėjęs buvo ant direktoriaus nebylių ir neregių instituto, vietopasimirusio lietuvio Paplonskio. Paskui, nors su dideliu vargu, kelis kartus kitų profesorių atmetas, dasikraspė ant universiteto profesoriaus, nors ant to neturėjo atsakancio mokslo, profesorių jam suteikė protekcia maskolių pastričių.

Maskoliszkas medicinskas departamentas, ant susirinkimo atsibuvusio 6 d. balandžio, priėmė projektą tiesų priverstino gydymo, tai gi be noro, girtuoklių, talpinimo jų priverstinai specializkose gydinyčiose; teipogi atėmimo girtuokliams tiesų prigrūdinėjimui žmonėms. Tegul ir Lietuvos girtuokliai apsimalsys, nes jeigu žitas tiesas priims ministerių roda, jos bus įvestos visoj Maskolijoje, teipogi ir Lietuvoje, tasyk girtuokliaujan tie be noro gali ant kokių metų patekti į gydinyčią.

Italijoje, ant beveik tokio ploto kaip Lietuva, yra 49 katalikizai archiepkupai, 221 vyskupas ir 76560 kunigai, taigi vienas kunigas išpuola ant 400 gyventojų. Jeigu tiek jau būtų mokintų, tai ne būtų terp Italijoje tiek nepažįstancijų literų, o tų syk gal ne but tiek užmūstyti karb darbar, ne but tiek vargo gražioji Italijoje. Daugybė kunų, gu ne doros mat ne pakelia, ne laimės ne atgabena.

Vokietijoje darbai eina ne geriausiai. Daug darbininkų yra be darbo. Vidaus ministerija išsiuntinėjo cirkuliara į visus tytių provincijų vėrsninkus su priakymu parupinti darba netekusiems jų fabriky darbininkams prie žemės apdirbimo vietop lenkizkų ir maskoliszkų darbininkų. Be abejonės dabar pradės vėl iš Prusų vaikyti laukan lenkizkus ir lietuvizkus darbininkus, atkakusius čia ant apdirbimo laukų.

Darbininkų maištai Maskolijoje nesiliauja. 22 d. gegužio Peterburge atsitiko smarkus susirėmimas darbininkų Obuchovo, ir Aleksandrovsko geležies dirbtuvių su policija. 3500 darbininkų su akmenimis patiko policistus ir 12 jų sužeidė. Atsiesta į pagelbą policijai kariuona tuojas pradėjo sžadyti į pulkus darbininkų. Prie to darbininkai likosi užmūsti, o 7 sunkiai paezauti. Suarsztavo 120 darbininkų.

Galicijoje, kaime Drevlianoose, keturi ukinkai įsiveržė į namus žydo Kohno, išvedė jo 14 metų dukterį, nugabeno jį ne tolimą moterizką klostorių, kur ją apkriztyjo be jos noro. Kaip garšina Vindobonos laikraščiai, panazijų pavėrimų no tē jų žydelkačių ir patalpinim jų moterizkose klostoriorose būbu Galicijoje daugiau. Patekusią į klostorių tėvai ne gali atgauti.

Tulose Izpanijos kraštuose, kaip antai Barcelonoje, Salamance, Seville, Valencijoje, Badajose ir Almondralejo buvo smarkus maištai. Barcelonoje rinkimų komisiorus Cubelles likosi su peiliu perdurtas; sužeidė daug kitų, terp karių yra ir mirtiniai sužeisti.

Garsus maskoliszkas rasztininkas Leonas Tolstoj izstikro išvytas iš Maskolijos ir gyvena dabar Paryžiuje. Maskoliszkas randas izsdavė priakym visoms Maskolijos telegrafų stacijoms ne priminti nė jokių telegramų ant vardo Tolstojaus, ant persiuntimo jų jį Maskolijoje.

Pereituose metuose ant visio svieto paeztas perves 10 milijardų laiszkų. Daugiausia laiszkų, nes 2600 milijonų, perves Amerikos paeztas, 1900 mil. Anglijos, 1400 mil. Vokietijos, 1000 mil. Prancūzijos. Laikraszečių paeztas persiuntė Europoj 3000 mil., Amerikoj 1800 mil., Azijoj 110 mil., Afrikoj 21 mil.

Pietinėje Izpanijoje, provincijoje Andaluzijoje, pakėlė sztraikų laukų darbininkai. Per tai darbai ant laukų suvis apsiestojo ir dideli plotai vaisingiausios Izpanijos provincijos ne apdirbti.

Waliuoj (Anglija), kastynėse "Universal", netoli Singhenydd, atsitiko baisi eksplozija. Oloje dirbo 100 darbininkų, izs kurių nė vienas neisizgėlobė. Katrų ne užmūstė eksplozija, tie turėjo užtrokšti nuo stokeo oro ir nuo padaridus po eksplozijai vodingų garų.

Ant Atlantiko 1 d. balandžio garlaivys "Ohio" susimūstė su laivu "Elizabeth". Paskutinis isziro ir paskendo. Izs buvusį ant paskendusio laivo 15 žmonių tik vieng izsgėlobė, kiti gi, izs viso 14 žmonių, prigirė.

Pietinėje Izpanijoje ir Portugalijoje 25 d. gegužio siautė smarkus žemės drebėjimai. Mieste Malagoj daug namų likosi sugriautų ir pagadytų. Provincijoje Bazados ir Grenada užgimė tvanai, užtvinę vandens suplovė daug kaimų.

Londonė, salėj Szv. Jurgio, atsibuvo ypatiszkas mitingas 3000 vyru, kurių moterys girtuokliauja. Susirinkę nutarė suverti draugytę, kurios mieriai būtų stabdyti visokiais būdais girtuokliavimus moterų.

Visi urėdininkai turkizkos ambasados Paryžiuje jau nuo kelių mėnesių ne gauna prigulincijų laiku. Dabar jie visi istalėp į saltingą pranešdami, kad aleis savo vietas, jeigu užtarnautos algos ne bus izmokėtos.

Paskutines szalnos Prusose labai užkenkė gerai jau sudėliotiems žeminiams javams. Poznaniaus provincijoje beveik pusė javų izszzalo, daugelyj vietų reikię diavas izsarti ir vietop izszzalusių žeminių javų, sėti vasarinius.

Ant salos Javos, Pietinėje Azijoje, izsistijęs izs vulkano kraterio degantis skystimas daug bledies dirbto. Prie to 180 cizabuvų pražuvo. Gyventojai miesto Bilal izsžėlobė, kadangi ant jo teka degantis skystimas.

Paryžiaus bicyklistų Kliubas pripažino "Eperanto" kalbą (rankvedys juo yra ir lietuvizkų kalboj izsleistas Tilg) už terptautizką ant susikalbėjimo tarp krasztų bicyklistams. Prie Kliubo Paryžiuje parengė kursus ant izsimokiniimo szitos kalbos.

Republikoje Venezuelėje, pietinėje Amerikoje, smarkus žemės drebėjimas atkakė miestą Cumana. Nuo žemės drebėjimo sugriuvo daug triobų, o dar daugiau likosi pagadyti. Ar prie to ne pražuvo kiek žmonių, dar nežinia.

Meksike likosi izsduotos naujos tiesos truputį susiaurinančios tiesas per daug čia izsiviesztavusių zokoniukų. Už nepildymų naujų tiesų krasztose sostiepių Meksike likosi uždarytas mlynizskų karmilionių klostiorius.

Italijonas Bre-či, kuris, liepos mėnesėj pereitų metų, nužudė Italijos karalių Humbertą ir už tai likosi nusudytas ant viso amžiaus į kalėjimą Santo Stefano, pasikėrė kalnųj pereitos sanvaitės seredoj.

Maskoliszkas randas rengiasi Juodasis su Kaspijskoms jūroms sujungti kanalu turinciu 500 verstų ilgio. Visas planas plovierų apdirbtas, izspildymas planas kasztuos 300 milijonų rublių.

Pagal apskaitymą Amerikos pinigų muziejinis, pereituose metuose ant visos žemės buvo terp žmonių 11603000000 doliarų pinigų, izs ko ketvirta dalis popierinių.

Pasimirę ne seniai Varšavoj milijonierius Wertheim paliko 100000 rubl. ant stipendijų studentams vietinio politechnizsko instituto.

Mieste Taszkente, Turkestane, laike porodymo užsidegė girkas. Besiveržiant laukan, 38 žmonės likosi su visu sumynioti, o 153 sunkiai sumankyti.

4 d. gegužio Peterburge, Maskolijoje, sznigo per izstij dieną. Oras labai atzalo, naktyj stovinti vandens užsidengė ledų.

7 d. gegužio Maskvoj sudegė chemizkos dirbtuvės Kellero. Bledį ugnies padarytą skaito ant 400000 rubl.

Finlandijoje, paupiuose Iva-niati užtkio turtingus aukso plotus.

Italiezki laikraszečiai garšina, buk pereitą žiemą Kanadoj suszalo daug italiezkių ateivių. Mat italijonai ne galėjo izsilaikyti Kanados szalczių.

Kastynėse Waldenberg, Salezijoje (Prusose), atsitiko baisi eksplozija, kurios 22 darbininkai likosi užmūsti.

Brazilijoje, indijonai užpuolė ant katalikizkos misijos Marganone. Papjovė 4 kunigus, 7 miznykėis ir 100 vaikų.

Nauji izsradimai.

Vokietijos telegrafų užveiza pereitą sanvaitę atliko bandavones, terp Berlyno ir Hamburgo, su nauju greito telegrafimo aparatu, izsrasta profesorius Rowlando izs Baltimores. Bandavonės buvo pasekmings: telegrafistas lengvai galėjo pereisti dasyk tiek telegramų, kiek besiskubindamas gali padaryti ant dabartinų aparatų. Vokietijos telegrafų užveiza rengiasi įtaisyti Rowlando aparatus ant telegrafų terp Hamburgo, Berlyno, Kolonijos, Leipzigo ir Frankfurtu.

Garsus Edison giriasi per kasdieninius laikraszečius, buk jis izsraza naują lengvą elektrizką bateriją, izs kurios elektrika ne prapuala be sunaudojimo, galima elektrikos pripildyti siuntinoti nors toliausiai, o ne mažiausia dalele elektrikos nepažvū. Edison sako, jog jo elektrizka baterija izsztams visai garų mazinį varymai, kadangi, pasinaudojant izs baterijos, pajiega ne kasztuoja brangiau.

Italizkos laivynės inžinierius Pino padirbo naują povandeninį torpedinę valį. Valtis Pino turi torpedos pavidalą, viduryj jos gali patilti du žmonės. Ji lengvai gali panerti iki 120 metrų (360 pėdų) giliai, galima ją po vandeniu sustabdyti, kada tik nori, gali ji plaukti pryzakin arba atgal, į vieną ar į kitą szalį. Atlikto bandavonės buvo kuo pasekmingsios.

Lenkizki laikraszečiai giriasi, buk kokai lenkas Pioracki izsraza naują telefoną, su kuriuom ne tik galima susikalbėti terp kaip ir su dabariniiais, bet jis dar teip užraszo kalbą, kad ją kiekvienas gali lengvai perkaiti.

Vietines Zinios.

Pereitos nedėlios dieng, Czezkizkoj salėj ant kertes Centre ave ir 18 ul. draugystė Liutyosb terėjo apvaiscziojimą izsvyniojimo savo naujos lietuvizkos vėliavos, parengtą su prakalboms. Pasilinkaminime šmė dalyvumų ir jauna Dro Kudirkos Dainorių Dr. kuri, padainavo triadanas. Prakalbas laike Dras Szilpas, p. Masionis, p. Petrochulis, p. Bijankas ir p. Petrochulis. Žmonių susirinko apie 500. Visi užsilaikė paveikslą, linksmintis gražiai. Ant salės buvo ir angliškių laikraszečių reporteriai.

Ant užmānomo Chicagoas bankierų, visi Amerikos bankai rengiasi izsleisti albumą su paveiklais visų tarnaujančių bankuose. Pabėgus su banko pinigais kokiam nors urėdininkui, policija turėtų jo paveikl albume ir greičiau galėtų suimti.

Szalininkai senovės grekizkų, terp vadinamų olimpizskų pasilinksminimų, ant susirinkimo atsibuvusio pereitą sanvaitę Paryžiuje, nutarė ateinaociuose metuose tokius pasilinksminimus parengti Chicagoj.

Pa. 557 D'xon str. lenkas Baczynski susipezė su savo vienuolauzu Rychlewskiu. Paskutinis izsitraukė peilį ir durė savo rakui įzopn. Sužeistą Baczynskį nugabeno į Sav. Elzbiotos ligonbutį.

Ant kertes 81 ir Wallace str. krautavėse Cortland Wagon Co., kuriose buvo sudėti szlutos toms sziaudai, užgimė didelis galeras, jis pridirbo bledies ant 250000 dol.

Ant Sherman ul. pereitos nedėlios dieng cizanykszcziai sirijony apvaiscziojo sekmines, ir besilinkmindami, susipezė. Pestynėse viena mergina ir du vyrizskiai liko pavojingai su peiliais subadyti.

23 d. balandžio Springfielde, Lelando hotelyje, pasimirė buvęs pirma Illinois izeto gubernatorius Tanner, sulaukęs 57 metų.

Draugyszeių Reikalai

Chicago. Drie Sim. Daukanto turės savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 3. Bertelio, salejo K. Laudansko 3301 So. Morgan st., ant kurio visus sanarius ir norincius priiraszti kviesia susirinkti. Teipgi atmintikie, kad draugysze S. Daukanto turi savo knygnę dalybia visokių knygų, kurias sanariams duoda skaityti už dyką, o nesanariams po 5c. nuo egz. per sanvaitę. Todėl dabar nauokties.

In sanariūs Liutyosb Dr-tes. Chicago. Dele tulu priezascu Liutyosb Dr-tes, terėjo dionė susirinkimui, 21 d. gegužio, kura teipgi atsilaiszo salejo J. Petrochulis, 108 W. 18th st. apie 1 val. vidurdienio. Naujlems sanariams įstojimas dar už 81. Liutyosb Dr-tes.

Atscaukimas. Chicago. Ant užkvietimo kn. Stefanzavizaus, imti dalyvuma pasveitinimo naujos mokslinės parop. Apvelzdos Dievo, Teisybes Mylojeju Dr-tes buvo mielas pristojus dalyvuma įmti, bet kadangi tas pats kunigas, 19 d. gegužio, teipgi izs ambonos izskelkti tautiskias draugystes už daryma ju tautizku apvaiscziojimu, tai Teisybes Myl. Dr-tes perversa yra savo priezadejima atscaukti ir ant pasveitinimo vėrs mionetas paroplos mokslines neti, idant nuo guodtino kunigo neuzispeinyti naujo izskelkimo.

Chicago, 2 d. bertelio, 1901, parapija Apvelzdos Dievo izsklimingai apvaisczios pasveitinimo savo naujos mokslinės prie Union ir 18tos ulyczi, kuri taps apversta ant tuomlaikines jos baiznyzos. Pasveitinimo ceremonija atsis izsklimingiausioje formoje, ims juo dalyvuma lietuvizkos ir lenkizkos draugystes ir daugybė kunigų, kurie laike pasveitinimo sakys pamokulus. Todėl užpraszo visus parapijonus ir parapijonus ir visas lietuvizkas draugystes susirinkti pilnoje parodoje ant 10 val. ryto prie senosios baiznyzos, po nr. 240 W. 18th st. ir izs čia prasidės procesija prie naujosios mokslinės ant Union ir 18tos ul. Su gudone.

Kn. Ed. Stefanzavizcia, klebonas parop. Apvelzdos Dievo.

Pinkinkai: Pinkinkai. Chicago, Dr-tes sav. Kazimiero Kar. turės savo pinkinką nedėlioje, 2. Bertelio, Schott ul. Prakes, 22nd st. ir Despalinas River, Riverside, 11. Prakes 9 val. ryto. Indeng vyru su motoris 25c. Imkit Metropolitan Elevatori iki 48th ave., o ten La Grange streetcar. Izsilpkit ant Despalinas ave. ir izs ten eik tik 2 blokus ir sziaurizs juo parakut. Ant pinkinko bus restaucaija ant paramydimo, izs kurios galia padaryti gera bizni. Todėl noriati ja paramyditi atsilauskaite pa. Szvanzavizcia, 45 W. 25th st. Chicago, 11. Visus lietuvius ir lietuvizkus izsindinti užkvieszima ant muso pinkinko.

Kitetas.

Acziui. Chicago, Illinois. "Kudirkos Giesmėnyku Dr-tes" istaria szirdingą acziui visoms draugyszeim ir pasteloms, dalyvavusioms ant muso biliaus, lauku 19 d. gegužio. Nemažiau esame dėkingi ir muzikantams "Paderewski Koncertinistų Kliubo", po vadovystę Jono Valtunaviziaus, už smagią ir gerai izslyvinę muziką.

Kudirkos Giesm. Dr-tes.

Lietuvizkas Pinkinkas. Chicago, Dr-tes Apvelzdos Dievo turės savo pinkinką nedėlioje, 11. rugpjūčio, Rainies Grove, Riverside, 11. Todėl mieldžia visu kitu draugyszeim tuo dienoje nedaryti bilio ne pinkinku.

Dr-tes Apvelzdos Dievo.

Susivienijimo Liet. Laisv. Seimas.

Broliai Laisvamaniai! Rinkinkite ant Laisvamaniai Seimo, kuris atsibūs 2 d. bertelio (Jūno) 1901, į pietu, 134 Wyoming ave., Rausch Hall, Seimono. Dėmes kumpas teikis isstajanti pasilinksminti, nes jau po vienu metu gyvavimo Susivienijimo L. L. bus ant apdirbimo daug dalykų. Ta pacia diena, 7 val., vakare, Auditorium salėje, terjos durys žemliau Laisvamaniai saliuo, kureme lanka talpinasi) bus laikytos prakalbos per tyena užkvieszima kalbetojus. Todėl užkvieszima lietuvius ir lietuvizkus, mylinčius liutyosb, ant prakalbui susirinkti. Įsengs vyrams 10c., moterims ir vaikams dykai.

Leonas Ereminas, Centr. Prezidentas.

519 E. 5th St. New York. Lawrence, Masa. Sz. Laurino Dr-tes turės savo bilio Subatoj, 8 bertelio, 6 val. vakare, Music saleje, kerte Amesbury ir Common Sts. Indeng vyru 25c., merginoms 10c. Visus lietuvius ir lietuvizkus, vietinius ir aplinkinius kvieszima atsilankyti.

Kitetas.

Numtre.

Nashua, N. H. 28 balandžio 1901m. pasimire oia Dominikas Maczulis, 36meto, pasilinksmintis izs kalmo Dauginto, Trizkiz val., Sziauliu pav., Kauno gov. Pajoditos tapo ant afriki kapinis kasztas Sz. Kazimiero Dr-tes, kurios 134 sanari buvo.

Teipgi pasimire Juozapas Szvircis, 35meto, pasilinksmintis kalmo Barci, Lidos parapijos, Vilniaus gov. Pergivno Amerikoje vos 3 sanvaites. Lietuvoje liko pati naszle su 3 vaikais. Ant palaidojimo kasztu izskolektavo 72.50 ir mietas dave 12.00. Nuo to atliko dar 40.00, tai cizanykszcziai lietuviai ketina dokuoti iki 100.00 priducio likusiai naszlei juos ant passeplos.

Sz. Kazimiero Dr-tes užpiko ant afriki kapiniu 5 lotus, kad mirus beturczui galetu suseikti už dyką vieta. Tokiu būdu ir veltinis Szvircis gavo už vieta dyką. Yra tai pagrįstas Dr-tes darbas, už tai ir jos sanari skaitūs didinasi. Ant paskutinio susirinkimo priarszė 16 naujų sanariu.

A. Ramanauskas.

Grand Opening.

Chicago. Subatoj ir nedėlioje 1 ir 2 bertelio darau baliu ikturvimo savo naujo saliuo, ant kurio gauszės muzika, bus szkaiti ir kitos grafiškos sobovos. Todėl visus aplinkinius ir palystamus kvieszima atsilankyti.

Antanas Makaras, 4510 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

IS KUR ATSIDRADO musu naminiai gyvuliai ir auginami augmenys?

Papil Lunkeviciu.

ZANGA. Kasgi ne pažista žmogaus auginamų visokių naminų gyvulių? Nuo mažens lietuviai matė ir priprato prie: šunų, kačių, arklių, karvių, jautių, kiaulių, avių, vištų, žąsų, balandžių ir kitokių didesnių ir mažesnių Dievo sūterimų. Su jais mes teip susiartiname, kad juos laikome už savo draugus, padėtojus, tarnus, daugintojus mūsų turty.

Arabizkas arklys.

bet ar užėjo kam ant mislies norėti žinoti, iš kur atsirado tie Dievo sūterimai, be kokių ukininkai tiesiog ne galima būtų gyventi? Klausymas tas gana svarbus. Todėl bandysime tą išaiškinti mūsų skaitytojams. Ne

Maskoliszkos veislės arklys.

mazian svarbus yra ir kitas dalykas. Štai kasdieną valgoite duoną, iškeptą iš ruginių miltų arba iš baltų kvietinių; apart duonos, valgoite teipogi bulves, kopūstus, svogūnus, ropes, žirnius, pupas, lėšukus, grikius, agurkus, salotas, burokus ir kitokius. Valgiai tie teip paprastai, kad matote juos beveik kas dieną ant savo stalo ir todėl prie jų teip pripratote, kad net užmirštate apie tuos augmenis, kurie suteikia tuos valgius, rodosi, kad atsiradę žmogui ant žemės, Dievas jam brukte įbruko visus tuos duodančius maistą augmenis be jokio darbo, vien todėl, kad žmogui, sūterviant ant Dievo paveikalo, niekada maisto ne pritruktų. Klausymas vienok apie visus duodančius mums maistą javus, daržoves, sodų vaisius yra labai svarbus ir rodosi ne vienas norėtų žinoti, iš kur tie augmenys atsirado?

Be abejonės ne vienas norėtų žinoti ne tik apie tai, iš kur atsirado žmogaus auginamie: šunes, arkliai, karvės, avys, rugiai, kviečiai, kopūstai — vienu žodžiu visi naminiai gyvuliai ir auginami augmenys — bet norėtų dar žinoti, kokių būdu atsirado tokia daugybė rasų ir atmainų šunų, arklių, karvių, avių, kviečių, rugių, kopūstų, kvietkų mergų darželiuose ir tt.

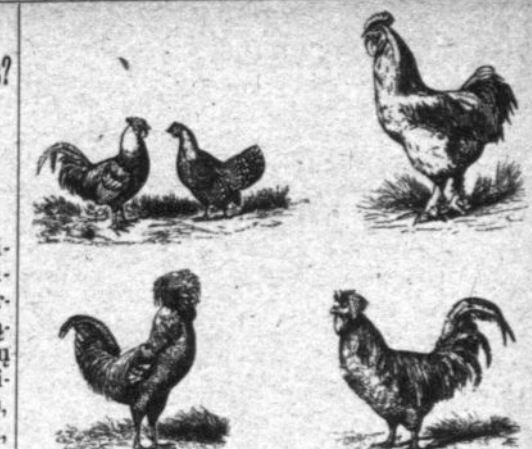
Atsimykite, paveikslan, nors visas rasas ir atmainas žinų, kokias pasitaikė kada nors matyti. Šunes skiriasi viens nuo kito savo parva: yra šunes juodi, margi, rudi, yra dideli, maži ir vidutinio didumo; vieni tinka ant medionės, kiti sergėjimui namų, tretii yra geriausiai padėtojai piemenų ganant bandą, yra šunų veislės geriausiai tinkančios gebėjimui stekantįj žmonių, yra įjėskančios užpustytų kalnuose pakelevingų. Ne mažai yra ir arklių rasų ir atmainų. Vieni tinka geriau jojimui, kiti traukimui vėzimo, tretii prie darbo, ir arklių atmainos skiriasi labai ne tik savo plauko parva. Arabizkas arba angliškas lenktynių arklys jau ant pirmo pavilgio skiriasi visu savo kuno su dėjimu nuo vėzandžio sunkų vėzimą meklemburgisko arba maskoliszkio teip vadinamo "bitiugo" ir Vitebsko gubernijos, kuris nors ne teip dailus kaip arabizkas, bet už tai drutas; skyriasi labai nuo kitų atmainų ir musų žemaitiški arklūkai, kokius visame sviete laiko už geriausiai prie sunkaus darbo tinkančius arklius; todėl juos prekėjai visada noriai perka, tik jų Lietuva neisagina tiek, kiek kiti kraštai reikalauja. Daug yra atmainų ir rasų karvių, avių, kiaulių, net triuščių; iš tos daugybės rasų vienos mažiaus, kitos labiaus skiriasi nuo kitų: vienos turi tokias, kitos vėl kitokias ypatybes.

I. Naminiai paukščiai.

Ieikime į gerai užlaikomą paukštynę, ant kurios parengta ir surinkimo visokių veislių ir atmainų paukščių augintojas ne mažai pinigų turėjo išleisti. Tokiose paukštynėse patiksimė daugybę vištų, ančių, žąsų, kurkų arba kalakutų, pentergų, povų ir kitokių gražių ir ne gražių bet naudingų paukščių. Koks čia vyaurumas parvų! Yra balti kaip eniegas, yra juodi su žvilgančiomis plunksnomis, margi su užriesta uodega ir raudona skiautera gaidžiai, gaigalai su žalia žvilgančia galva; yra čia gaidžiai kariautojai, kuriuos tulose kraštuose, kaip antai, Belgijoje, Izpanijoje tyčia augina, kadangi čia gaidžių kovos yra tai tautiskias pasilinksmimas.

Grazus yra gaidžiai lenkizkos atmainos su vainiku iš isekerojusių plunksnų ant galvos; ne bjaurus yra ir ispanizkos rasos su didėle iskarbuota raudonos parvos skiautere ir dviguba pagurklinu po snapu; gaidžiai hamburgo rasos turi skiautere ant pavidaio senovės vokiškų mokslincijų kepurės.

Gaidžiai kochinchizkos rasos turi žemyn nu-

Visokių veislių gaidžiai. Viršul: dešinėj pusėj — kochinchizki, kairėj — bentamizki. Viršul: paprastos rasos, kokius ir Lietuvoj augina; kairėj pusėj — gaidys lenkizkos rasos.

dribusią trumpą uodegą; jie priguli prie didžiausių gaidžių, smulkiausi terp gaidžių yra bentamizki. Apart čia pamintų yra daug daugiau gaidžių atmainų ir rasų. Terp tu rasų verta paminėjimo gaidžių ir vištų atmainų teip vadinamų šokinjančių arba slenkiančių.

Galva gaidžio ispan

